

Ολλανδική νόσος: Ζητείται εμβόλιο για την οικονομία

Γράφει ο Σπύρος Παπαστεφάνου

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες η οικονομία της χώρας μας υποφέρει. Τα συμπτώματα δεν είναι απολύτως εμφανή διότι φαινομενικά είναι καλά στην υγείας της.

Αλλά είναι άρρωστη. Αυτό είναι σίγουρο. Πάσχει από την ολλανδική ασθένεια (Dutch disease).

Ο συγκεκριμένος οικονομικός όρος αναφέρεται στην αιτιώδη σχέση που συνδέει την οικονομική ανάπτυξη ενός συγκεκριμένου τομέα μιας χώρας (λ.χ. φυσικών πόρων) και της μείωσης σε άλλους τομείς, π.χ. μεταποιητικός τομέας η γεωργία.

Ο Αυστραλός οικονομολόγος που έκανε την διάγνωση, στην διάρκεια πρόσφατης ομιλίας του, δεν είναι άλλος από τον Dr Ken Henry, Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών (Secretary of department of Treasury) για την περίοδο 2001-2011 και μετέπειτα ειδικός σύμβουλος της Ομοσπονδιακής Πρωθυπουργού Julia Gillard. Ένας ανώτατος δημόσιος λειτουργός, το όνομά του οποίου, το 2010, συνδέθηκε άρρηκτα με μια σειρά προτάσεων για μία μελλοντική (και αναγκαία) μεταρρύθμιση του φορολογικού μας συστήματος (Henry Tax Review).

Ένας σοβαρός γραφειοκράτης δηλαδή που δεν μασάει τα λόγια του.

Επιρρεπή στην συγκεκριμένη αρρώστια, λέει ο Dr Ken Henry, είναι όλα εκείνα τα κράτη που μία ωραία πρωία ανακαλύπτουν ότι το πλούσιο υπέδαφός τους (σε πετρέλαιο, φυσικό αέριο, σιδηρομετάλλευμα και κάρβουνο), είναι απαραίτητο για την βιομηχανική ανάπτυξη μιας μεγάλης χώρας.

Στην δική μας περίπτωση, της Κίνας.

Αυτό είναι, πιάσαμε το λόττο!

Δυστυχώς όμως υπάρχει και η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος.

Τι λένε οι αριθμοί

Η εισροή ξένων επενδυτικών κεφαλαίων αναγκαίων για την χρηματοδότηση της εξόρυξης και μεταφοράς του ορυκτού πλούτου συνδυαζόμενη με την ιλιγγιώδη αύξηση της ποσότητας και αξίας των εξαγωγών προς την Κίνα, τα τελευταία 20 χρόνια, είχε γλυκόπικρη γεύση.

Αφενός δημιούργησε πλεονάσματα στο εμπορικό μας ισοζύγιο, καθώς η αξία των εξαγωγών μας υπερέχει εκείνης των εισαγωγών, αφετέρου προκάλεσε ανατίμηση του εθνικού μας νομίσματος, καθιστώντας άλλους ζωτικούς κλάδους της οικονομίας μας (γεωργία, μεταποίηση) λιγότερο ανταγωνιστικούς.

Έτσι δημιουργούμε μία οικονομία δύο ταχυτήτων.

Τα νούμερα είναι αμείλικτα.

Από το 2005 έως σήμερα, οι εξαγωγές ορυκτού πλούτου της χώρας μας σχεδόν διπλασιάστηκαν.

Αυξήθηκαν από το 30% στο 60%, ως ποσοστό του συνολικού εξαγωγικού μας εμπορίου.

Την ίδια στιγμή, για τους λόγους που αναφέραμε, ο τομέας μεταποίησης υποχώρησε από το 40% στο 20%, ενώ γεωργία και υπηρεσίες παρουσίασαν μία πτώση από

το 30% στο 20%.

Την ίδια χρονική περίοδο οι εξαγωγές ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (GDP) αυξήθηκαν από το 20% στο 27%.

Αυτό σημαίνει ότι ο εξορυκτικός τομέας, ποσοστιαία, παρουσίασε άνοδο από το 6% στο 16%, ενώ ο αντίστοιχος της μεταποίησης υποχώρησε από το 8% στο 5,5%. Και ποιος είναι ο κύριος πελάτης μας; Ρητορικό το ερώτημα. Μα φυσικά η Κίνα! Το ποσοστό της οποίας αυξήθηκε, πάντα για την ίδια περίοδο, από το 10% στο 45%, παρακαλώ.

Η διαμάχη με την Κίνα

Κατά την διάρκεια της διακυβέρνησης Μόρισσον, η ηγετική παρουσία της χώρας μας στην προσπάθεια απόδοσης ευθυνών στην Κίνα που κατηγορήθηκε για την εξάπλωση της πανδημίας του κόβιντ, επέφερε, ως αντίποινα, την μείωση των εξαγωγών. Σήμερα η Κίνα απορροφά το 30% των εξαγωγών της Αυστραλίας, παραμένοντας ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της.

Κάτι που έκανε την Penny Wong, ως νέα υπουργό Εξωτερικών της Αυστραλίας, να τρέχει και να μην φτάνει.

Μπορείτε να φαντασθείτε το ποσοστό των καθαρών κερδών ανά τομέα.

Το 2005, το ποσοστό των εταιρικών κερδών του τομέα εξόρυξης, εκσφενδονίστηκε από το 20% στο 50% ενώ το αντίστοιχο της μεταποίησης υποχώρησε από το 20% στο 10%.

Χειρότερα ήταν τα πράγματα και για τον τομέα των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών που κατέγραψαν πτώση από το 20% στο 5%!

Όλα τα δώσαμε έξω, γιατί είμαστε ακριβοί.

Τουλάχιστον θα μου πείτε, δίνουμε δουλειά στο κόσμο!

Ω τι έκπληξη!

Για όσους δεν το ξέρουν, το μόνο που πρέπει να κάνεις προκειμένου να πουλήσεις τον ορυκτό πλούτο μας, είναι να τον εξορύξεις και χωρίς οποιαδήποτε επεξεργασία, σε πρωτόλεια μορφή, αφού κατα-

σκεύσεις μία σιδηροδρομική γραμμή μέχρι το κοντινότερο διεθνές λιμάνι, να τον φορτώσεις στα βαγόνια.

Κατά συνέπεια την τελευταία εικοσαετία το ποσοστό απασχόλησης του συγκεκριμένου τομέα παρουσίασε βελτίωση. Αυξήθηκε από το 1% στο 1.5%!

Το αντίστοιχο ποσοστό στην μεταποίηση υποχώρησε από το 9% στο 6% ενώ στο τομέα παροχής υπηρεσιών παρέμεινε αμετάβλητο στο 3%.

Μακροπρόθεσμες συνέπειες

Συμπερασματικά, τι μας λέει ο Dr Ken Henry;

Ο τομέας που απασχολεί ένα πολύ μικρό ποσοστό του εργατικού δυναμικού της χώρας μας, είναι υπεύθυνο για το 60% των συνολικών εξαγωγών μας, αντιπροσωπεύει την μερίδα του λέοντος στα προφύρων εταιρικά κέρδη (η πλειοψηφία των οποίων καταλήγει στις τσέπες μη Αυστραλών επενδυτών), εξαρτώντας την οικονομία της χώρας από τις επιδόσεις ενός εξαγωγικού προϊόντος η τιμή του οποίου είναι έρμαιο των διεθνών γεωπολιτικών εξελίξεων, με ταυτόχρονη ισχυρή εξάρτηση από τον κινέζικο παράγοντα.

Μπράβο μας!

Την ίδια στιγμή πυροβολούμε τα πόδια μας καταδικάζοντας έναν όλο και μεγαλύτερο αριθμό εγχώριων εταιρειών παραγωγής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, λόγω χαμηλής ανταγωνιστικότητας, σε αργό θάνατο.

Θυμάμαι την πρόταση του Kevin Rudd.

Φορολόγηση των Υπερκερδών των εταιρειών εξόρυξης.

Ίσως είναι μία λύση τόσο για μια πιο δίκαιη ανακατανομή των εσόδων που προέρχονται από την εκμετάλλευση του ορυκτού μας θησαυρού όσο και ως ένα ισχυρό εργαλείο για τον έλεγχο της ισοτιμίας του νομίσματός μας.

Θυμάμαι βέβαια και την εκστρατεία δυσφήμισης της πρωτοβουλίας από τις εν λόγω εταιρείες, τον συμβιβασμό της Gillard και την ακύρωση του από την επόμενη κυβέρνηση του Tony Abbott.

Όλα τα θυμάμαι.

Για όσους δεν το ξέρουν, το μόνο που πρέπει να κάνεις προκειμένου να πουλήσεις τον ορυκτό πλούτο μας, είναι να τον εξορύξεις και χωρίς οποιαδήποτε επεξεργασία, σε πρωτόλεια μορφή, αφού κατασκευάσεις μία σιδηροδρομική γραμμή μέχρι το κοντινότερο διεθνές λιμάνι, να τον φορτώσεις στα βαγόνια.